

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la serviciul guvernamental de identitate și semnătură electronică mobilă (MobiSign)

1. Denumirea autorului proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului este elaborat de către Viceprim-ministrul pentru digitalizare, cu suportul Instituției publice „Agenția de Guvernare Electronică” și Instituției publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Astăzi oamenii trăiesc într-o lume în schimbare rapidă, în care fluxul de informații, idei și cunoștințe de pe tot globul are un impact profund asupra modului în care funcționează lumea. Guvernele din întreaga lume se confruntă cu provocarea acestei transformări și cu nevoia de a reinventa sistemele publice pentru a furniza servicii, informații și cunoștințe eficiente și rentabile prin tehnologiile informației și comunicațiilor.

Un factor cheie în această transformare este implementarea identității și semnăturii electronice – o componentă esențială a infrastructurii pe care se va construi viitorul sistemelor de e-guvernare și de e-servicii private. Un ID electronic cu capacitate deplină de a face acțiuni obligatorii din punct de vedere legal online – oriunde și oricând – oferă un avantaj imens atât cetățenilor, companiilor, cât și guvernelor.

Ecosistemul de identitate și semnătură electronică este o parte esențială a strategiei digitale a oricărui guvern, precum și a organizațiilor multinaționale, către procese digitalizate, sigure, fără hârtie, durabile și cooperarea transfrontalieră sau transorganizațională. Cererea de semnături electronice apare de fiecare dată când este nevoie de a lega o decizie sau o tranzacție de o anumită persoană sau entitate și de a asigura integritatea datelor. Posibilitatea de a conduce toate afacerile și interacțiunile din domeniul digital a devenit mai presantă, deoarece contactul fizic în contextul actual este limitat.

În Republica Moldova, serviciile electronice există în majoritatea sectoarelor guvernamentale și reprezintă un canal de livrare mai ușor și mai convenabil decât canalele tradiționale de prestare a serviciilor publice.

Totuși, de cele mai multe ori, pentru a avea acces la serviciile electronice, persoanele fizice și juridice trebuie să utilizeze semnături electronice calificate, care se bazează pe infrastructura cheilor publice (PKI) națională. Deși PKI este disponibil în Moldova din septembrie 2006, semnăturile electronice și implicit identitățile electronice, sunt folosite de un grup destul de restrâns de persoane care sunt conștiente de avantajul acestora. Companiile sunt obligate să le utilizeze pentru raportarea electronică și, opțional, pentru facturarea electronică sau semnarea contractelor, în timp ce funcționarii publici au obligația de a utiliza semnăturile electronice pentru declarațiile de avere și a intereselor personale și în alte scopuri specifice atribuțiilor pe care le exercită.

Datele statistice pentru anul 2021 indică faptul că există circa 200 mii de utilizatori activi de semnături electronice, care reprezintă circa 9-10% din populația adultă a Republicii Moldova.

Prin definiție, o identitate electronică bazată pe o semnătură electronică avansată calificată permite interacțiunea electronică securizată între cetățeni, mediul de afaceri și autoritățile publice. Pe lângă lipsa cunoștințelor de utilizare, conștientizarea avantajelor și oportunităților oferite de utilizarea semnăturilor electronice, reticiența față de instrumentele electronice, un impediment deseori invocat îl reprezintă cheltuielile aferente obținerii și utilizării certificatului cheii publice. În cele mai dese cazuri, costul de obținere și utilizare a certificatului cheii publice împiedică utilizatorii ocazionali, în special persoanele fizice, să meargă la ghișeu pentru a o obține.

Un factor important care contribuie la creșterea acestui cost este necesitatea deținerii unui dispozitiv fizic care stochează în siguranță cheia privată utilizată pentru a crea semnătura electronică avansată calificată. Există mai multe tipuri de dispozitive de creare a semnăturii electronice, cum ar fi o cartelă SIM, dispozitiv USB specializat sau cartelă criptografică. Toate acestea încorporează un cip criptografic specializat care garantează prin construcția sa secretul cheii private a deținătorului.

Utilizarea dispozitivelor fizice specializate de către utilizatori presupune costuri de achiziție și probleme logistice legate de depozitarea, transportul și distribuția acestora, în special deoarece acestea sunt realizate într-un mod reglementat. Dispozitivele fizice au, de asemenea, proprietatea de a fi pierdute, uzate sau distruse fizic prin neglijență. Utilizarea dispozitivelor fizice implică, de asemenea, o dependență de capacitățile de stocare și algoritmice ale cipului criptografic utilizat. Necesitatea unor modificări ale capacității de stocare sau a algoritmilor implementați de producătorul dispozitivului poate duce la necesitatea de a schimba dispozitivul fizic.

Cercetarea criptografică modernă, omniprezența telefoanelor mobile și practica internațională au arătat că există alternative la fel de sigure pentru păstrarea cheii private care nu necesită dispozitive fizice specializate. O soluție alternativă viabilă, accesibilă și sigură este de a împărți cheia privată în două componente și de a le păstra la ambii participanți în proces: o parte în telefonul mobil sub controlul exclusiv al titularului și o a doua parte la prestatorul de servicii de încredere. Acest lucru asigură imposibilitatea compromiterii cheii private prin compromiterea telefonului mobil în mod individual, dar garantează, de asemenea, controlul deplin al deținătorului asupra procesului de creare a semnăturilor electronice. Cu alte cuvinte, semnătura poate fi creată numai cu participarea ambelor părți la proces, titularul având control asupra procesului, în timp ce prestatorul poate asigura securitatea acestuia, inclusiv prin blocarea utilizării cheii private atunci când PIN-ul este introdus incorect și în mod repetat.

O soluție de identificare mobilă bazată pe infrastructura cheilor publice (PKI) oferă același nivel de securitate ca și soluțiile bazate pe dispozitive specializate cu cip. Cu toate acestea, există mai multe avantaje semnificative. De exemplu, nu este nevoie de cititoare de carduri și software-ul corespunzător. Soluțiile mobile sunt, de asemenea, mai ușor și mai convenabil de utilizat, inclusiv din afara teritoriului Republicii Moldova.

În acest sens, se propune instituirea serviciului guvernamental de identitate și semnătură electronică mobilă (MobiSign), care va oferi un grad similar de securitate a cheilor private în comparație cu soluțiile existente bazate pe dispozitive sau pe medii criptografice, dar fără a fi necesară utilizarea acestora. Soluția respectivă se bazează pe algoritmi criptografici avansați, iar securitatea unei implementări similare, în unele state din Uniunea Europeană a fost certificată ca avansată calificată și în conformitate cu Regulamentul european privind identificarea electronică și serviciile de încredere (eIDAS). Soluția implementează algoritmi criptografici în software pe partea utilizatorului, care permit evoluția rapidă a algoritmilor prin actualizări periodice, dacă este necesar.

Prin eliminarea necesității dispozitivelor criptografice specializate, inclusiv a costurilor logistice asociate acestora, soluția permite implementarea unui model distribuit de identificare și înregistrare a utilizatorilor. În acest model, operatorii prestatorilor serviciilor de înregistrare desemnați, fiind autentificați într-un modul dedicat înregistrării și asistenței utilizatorilor soluției, pot verifica datele personale ale unui utilizator și pot confirma identitatea acestuia pentru a efectua procesul de certificare a cheii publice. Operatorii pot opera în cadrul mai multor organizații care ar acoperi din punct de vedere teritorial, atât cererile de pe teritoriul Republicii Moldova (spre exemplu Centrele multifuncționale ale Instituției publice „Agenția Servicii Publice”), cât și din diaspora (misiunile diplomatice și oficiile consulare).

Soluția nu exclude, de asemenea, posibilitatea de a implementa înregistrarea utilizatorilor la distanță prin mecanisme parțial automatizate sau complet automatizate care ar verifica datele transmise de către solicitanții de semnătură, inclusiv fotografii și înregistrări video, pe baza înregistrărilor de stat și a altor surse de date de verificare. O astfel de posibilitate va fi evaluată ulterior la un nivel tehnic adecvat pentru a menține un grad ridicat de asigurare a identificării corecte a solicitantului și pentru a preveni o posibilă fraudă în acest proces.

Pentru utilizarea serviciului guvernamental de identitate și semnătură electronică mobilă (MobiSign), atât de pe teritoriul Republicii Moldova, cât și din străinătate, utilizatorul va avea nevoie de dispozitivul său inteligent (telefon sau tabletă) și conexiune la internet.

Pentru a spori accesibilitatea la serviciile electronice, disponibile atât în sectorul public, cât și în sectorul privat, pentru utilizarea aplicației mobile a serviciului guvernamental de identitate și semnătură electronică mobilă (MobiSign) se propune oferirea acestuia fără perceperea unor plăți de la persoane, total nelimitată și posibil de a fi descărcată pe dispozitivele inteligente moderne.

Prin intermediul acestui serviciu, va fi posibilă autentificarea în sisteme informaționale și semnarea electronică a documentelor electronice și de pe calculator. Pentru aceste activități, utilizatorul va utiliza dispozitivul mobil pe care este instalată aplicația mobilă corespunzătoare serviciului guvernamental de identitate și semnătură electronică mobilă (MobiSign) și calculatorul.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul cuprinde reglementări care au ca obiectiv instituirea serviciului guvernamental de identitate și semnătură electronică mobilă (MobiSign), aprobarea Conceptului serviciului respectiv și a Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de identitate și semnătură electronică mobilă (MobiSign), desemnarea posesorului și obligației unor entități de a asigura verificarea identității persoanei și transmiterea cererii de certificare a cheii publice către Instituția publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”. Proiectul descrie drepturile și obligațiile subiecților serviciului guvernamental de identitate și semnătură electronică mobilă (MobiSign), interacțiunea cu alte sisteme informaționale de stat etc.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea serviciului guvernamental de identitate și semnătură electronică mobilă (MobiSign), se va realiza cu suportul financiar al Programului Națiunilor pentru Dezvoltare (PNUD) Moldova, costul estimat fiind de aproximativ 1,0 mln lei. Totodată, pentru punerea în funcțiune a soluției tehnice urmează a fi procurate licențe în valoare de aproximativ 0,2 mln lei și efectuat un audit de securitate în valoare de aproximativ 0,2 mln lei, cheltuieli ce vor fi acoperite din bugetul Instituției publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, în limita cheltuielilor prevăzute în CBTM 2022-2024.

Costurile anuale pentru administrarea serviciului guvernamental de identitate și semnătură electronică mobilă (MobiSign) se estimează la aproximativ 1,7 mln. lei și vor fi acoperite din contul bugetului de stat prin finanțarea centralizată a Instituției publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, în limita cheltuielilor prevăzute în CBTM 2022-2024.

Totodată, costurile anuale pentru dezvoltarea continuă a serviciului guvernamental de identitate și semnătură electronică mobilă (MobiSign) se estimează la circa 0,8 mln lei, care sunt formate din costurile necesare remunerării muncii personalului antrenat în dezvoltarea serviciului și vor fi acoperite din contul bugetului de stat, prin finanțarea centralizată a Instituției publice „Agenția de Guvernare Electronică”.

Verificarea identității solicitanților serviciului se va realiza prin intermediul centrelor multifuncționale ale Instituției publice „Agenția Servicii Publice” și misiunilor diplomatice/oficiilor consulare, în contextul serviciilor publice prestate de către acestea și nu vor genera alte cheltuieli decât cele planificate.

La dezvoltarea serviciului guvernamental de identitate și semnătură electronică mobilă (MobiSign) se va ține cont de arhitectura tehnologică existentă și economiile ce pot fi generate prin reutilizarea infrastructurii conexe serviciilor de certificare din posesia Instituției publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, găzduirea soluției pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) și integrarea acesteia cu sistemele informaționale partajate relevante - MPass, MSign, MLog, etc.).

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul de hotărâre a Guvernului se integrează organic în cadrul normativ în vigoare și se întemeiază pe competențele Guvernului stabilite în art.22 din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.

7. *Avizarea și consultarea publică a proiectului*

În scopul respectării prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind consultările publice a proiectului în cauză va fi plasat pe pagina web a Cancelariei de Stat (www.cancelaria.gov.md), secțiunea – Transparența decizională a fost asigurată prin plasarea:

- anunțului privind inițiativa de elaborare a proiectului, precum și
- proiectului, împreună cu nota informativă.

8. *Constatările expertizei de compatibilitate*

Proiectul nu este elaborat în scopul armonizării legislației naționale cu legislația UE, exceptându-se astfel de la efectuarea expertizei de compatibilitate.

9. *Constatările expertizei juridice*

Informația referitoare la concluziile expertizei privind compatibilitatea proiectului de hotărâre cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă va fi inclusă după recepționarea expertizei juridice.

10. *Constatările expertizei anticorupție*

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție.

11. *Constatările altor expertize*

Proiectul nu cade sub incidența altor expertize necesare de a fi efectuate în condițiile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, dat fiind faptul că nu reglementează activitatea de întreprinzător, nu conține reglementări cu impact asupra bugetului public național sau a unor componente din cadrul acestuia și nu prevede reorganizări și reforme structurale sau instituționale ale autorităților ori ale instituțiilor publice. Prin urmare, proiectul nu cade sub incidența Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019.

Viceprim-ministru pentru digitalizare

Digitally signed by Turcanu Iurie
Date: 2022.02.18 10:31:48 EET
Reason: I am a signature
Location: Moldova

Iurie TURCANU